

Brüsszel, 2016.9.14.
COM(2016) 585 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
AZ EBB UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIA MELLETT VÉGREHAJTOTT
2015. ÉVI KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

{SWD(2016) 296 final}

1. BEVEZETÉS

A 2014. április 16-i 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat¹ (a továbbiakban: a határozat) értelmében az Európai Unió garanciát nyújt (a továbbiakban: az uniós garancia) az Európai Beruházási Banknak (EBB) az Unión kívüli projekteket támogató, 2014–2020 közötti időszakban aláírt finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére. E határozat előírja, hogy a Bizottság – az EBB éves jelentései alapján – évente tegyen jelentést az EBB uniós garancia alá tartozó külső tevékenységeiről. A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó 466/2014/EU határozat elfogadását követően ezt a 2015. évről szóló jelentést e jogalap követelményei alapján állítottuk össze. E jelentés összefoglalja a határozat hatálya alá tartozó régiókban 2015-ben az EBB saját kockázatára végrehajtott műveleteket is. Az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS-országok) területén, valamint a tengeren túli országokban és területeken (TOT) végrehajtott EBB-műveletekkel külön éves jelentés foglalkozik.

A határozat (a továbbiakban: a megbízatás) az uniós garancia felső határát 30 milliárd EUR-ban állapítja meg, amelyet két részre, egy 27 milliárd EUR-s rögzített felső összeghatárra, valamint egy további, 3 milliárd EUR-s opcionális összegre bont. Az opcionális összeg igénybeviteléről és regionális elosztásáról az Európai Parlament és a Tanács határoz a megbízatás félidős felülvizsgálatát követően. Az új határozatban (466/2014/EU) az uniós garancia kiterjesztése tekintetében a három magas szintű célkitűzés változatlan marad: a helyi magánszektor fejlesztése; a társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztése; az éghajlatváltozás mérséklése, illetve mögöttes célként a regionális integráció előmozdítása. A megbízatás a garanciamegállapodás 2014. július 25-i aláírásával lépett hatályba.

Az említett műveletekre vonatkozó – projekt-, ágazati, országos és regionális szintű – részletes információkat és statisztikai táblázatokat a csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentum tartalmazza. Négy évvel az EBB új eredménymérési keretének (Results Measurement Framework – a továbbiakban: ReM) bevezetése után ez a jelentés információkkal szolgál az EBB 2015-ben aláírt finanszírozási műveleteihez kapcsolódó várható eredményekről.

2. A LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK

Az EBB 2015-ben összesen 6,7 milliárd EUR értékben írt alá finanszírozási műveleteket a külső hitelezési megbízatása alá tartozó régiókkal, ami csaknem azonos az előző évi aláírások összegével (6,8 milliárd EUR). Ennek csaknem háromnegyedét (72 %, 4,8 milliárd EUR) uniós garancia alá tartozó külső hitelezési megbízatás keretében végezték, ami 16 %-os növekedést jelent 2014-hez képest. Az állami és alsóbb államszervezeti szintű hitelek esetében alkalmazható átfogó uniós garanciában részesülő hitelek részaránya 4,4 milliárd EUR (92 %) volt, 0,4 milliárd EUR (8 %) pedig a magánszektor szereplőinek nyújtható politikai kockázati garanciában részesült. Az EBB saját kockázati eszközei keretében nyújtott finanszírozás 0,7 milliárd EUR-val, 1,9 milliárd EUR-ra csökkent. A 2015. évi összsvolument leginkább a keleti szomszédság országaiban, Oroszországban, valamint Ázsia és Latin-Amerika régióiban elért jó teljesítmény határozta meg.

Az EBB újfent bizonyította az uniós éghajlat-politika támogatása iránti elkötelezettségét. Az EBB Igazgatótanácsa 2015 szeptemberében az Unión belüli és kívüli tevékenységére egyaránt irányadó éghajlatváltozással kapcsolatos stratégiát fogadott el. A határozat hatálya alá tartozó

---

¹ HL L 135., 2014.5.8., 1. o.

régiókra vonatkozóan aláírt EBB-műveletek továbbra is jóval meghaladták a határozatban megállapított 25 %-os határértéket. A 2014 és 2020 közötti megbíztatás időszaka alatti éghajlat-politikai műveletek összesített aránya 2015 végére elért a 35 %-ot. 2015-ben 2,1 milliárd EUR-t hiteleztek a külső hitelezési megbíztatás alá tartozó régiókban az éghajlat-politika céljára. Ázsia jelentősen hozzájárul ehhez a célkitűzéshez, mivel az éghajlat-politikát elsődleges prioritásként határozták meg erre a régióra nézve.

Ezenfelül a külső hitelezési megbíztatás alá tartozó régiókban 2015-ben aláírt műveletek teljes összegének 32 %-át, illetve 2,2 milliárd EUR-t fordítottak arra, hogy az energiahálózatok összekapcsolása, közlekedési összeköttetések létesítése és regionális tőkebefektetési alapok révén előmozdítsák a külső hitelezési megbíztatás regionális integrációra vonatkozó horizontális célkitűzését, valamint a helyi magánszektor fejlesztése révén elősegítsék a konvergenciát.

2015-ben, az ReM alkalmazásának negyedik évében az EBB ReM-alapú értékelése megállapította, hogy a megbíztatás hatálya alá tartozó régiókban aláírt új műveletek 100%-a várhatóan kiválóan vagy jól járulnak hozzá a megbíztatásban megfogalmazott célkitűzésekhez. Az új projektek mintegy 88 %-a várhatóan ugyancsak kiválóan vagy jól teljesít majd a projekt várt hatása, minősége és megfelelősége tekintetében. Az új projektek több mint 80 %-a esetében magas vagy jelentős EBB-addicionalitásról beszélhetünk. Az EBB honlapján hamarosan olvasható lesz az EBB Unión kívüli műveletekről szóló, 2015-re vonatkozó saját jelentése (amely az AKCS- és a TOT-országokban végrehajtott műveleteket is tartalmazza).

A határozat hangsúlyozza az EBB külső tevékenysége és az Unió külső politikái, programjai és eszközei közötti szoros kapcsolatot, és érdemes megjegyezni, hogy az EBB 2015-ben is szorosan együttműködött a Bizottsággal és az Európai Külügyi Szolgálattal (EKSZ) az EBB műveletei és az Unió külső politikái közötti konzisztencia és koherencia erősítése érdekében. Ebben az összefüggésben a Bizottság az EBB-vel együtt és az EKSZ-szel konzultálva frissítette a regionális technikai operatív iránymutatást (a továbbiakban: iránymutatás), amelyet 2015 májusában eljuttatott a Parlamenthez és a Tanácshoz. Az iránymutatás az uniós garancia melletti, a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott EBB-műveletekre vonatkozik. Az iránymutatás útmutatást nyújt a tekintetben, hogy miként hozhatók összhangba a különböző régiókban végrehajtott EBB-műveletek az uniós szakpolitikákkal, programokkal és eszközökkel.

3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK

3.1. AZ EBB 2015-BEN ALÁÍRT FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEINEK ÁTTEKINTÉSE AZ UNIÓ SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEIHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS SZERINT

A határozat három magas szintű horizontális célkitűzést irányoz elő az uniós költségvetési garancia alá tartozó összes régió számára:

- i. A helyi magánszektor fejlesztése, különösen a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) támogatása;
- ii. a társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztése;
- iii. az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás.

A műveletek alátámasztó további célkitűzések között szerepel a külső tevékenységet vezérlő, az EUSZ 21. cikkében említett általános elvekhez való hozzájárulás, valamint a partnerországok közötti regionális integráció, többek között a csatlakozás előtt álló országok, a szomszédságpolitikai partnerországok és az Unió közötti gazdasági integráció.

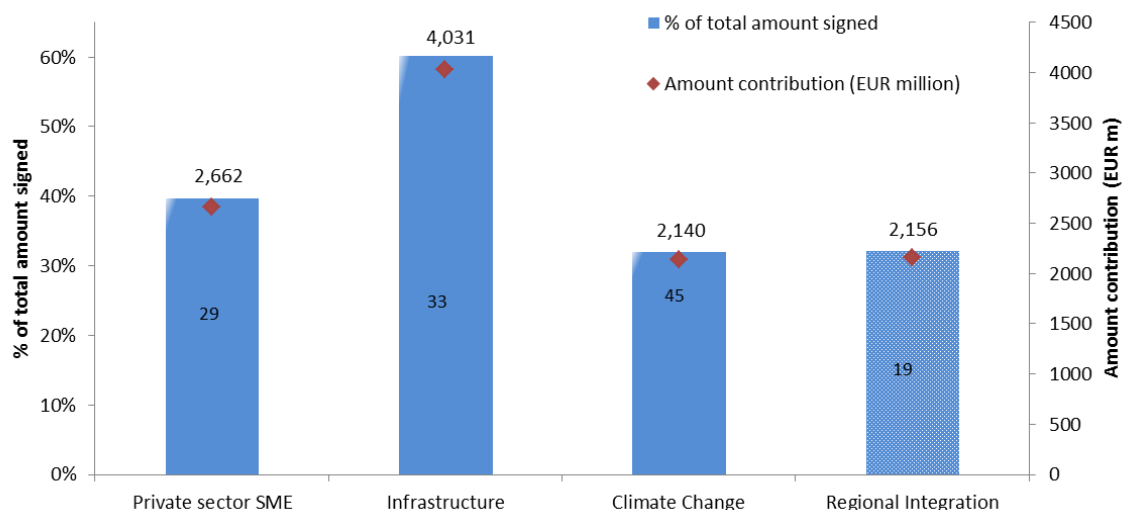
A külső hitelezési megbíztatás alá tartozó régiókban 2015-ben aláírt teljes összeg 40 %-a (2,7 milliárd EUR) a helyi magánszektor fejlesztését támogatja, főként a kkv-k, mikrovállalkozások és közepes piaci tőkeértékű vállalatok finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréseinek javítása által, 60 % (4,0 milliárd EUR) pedig a társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztését segíti elő. Minden Unión kívüli EBB-művelet ezt a két célkitűzést vagy azok valamelyikét támogatja. Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás önmagában véve horizontális célkitűzésnek tekinthető.

A hitelezés 32 %-a (2,1 milliárd EUR) segíti elő az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó horizontális célkitűzést.

Hasonlóan 32 %, illetve 2,2 milliárd EUR támogatja a regionális integráció horizontális célkitűzését infrastruktúra-fejlesztés és a helyi magánszektor finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréseinek elősegítése révén.

A megbíztatásban meghatározott célkitűzésekhez való hozzájárulást a megbíztatás és a saját kockázatu eszközök keretében 2015-ben végzett műveleteket egyaránt figyelembe vevő 1. ábra szemlélteti.

1. ábra: Hozzájárulás a megbíztatásban meghatározott célkitűzésekhez (%-ban és a hozzájárulás összegében)

A szakasz következő részében az eredménymérési keretben rögzítetteknek megfelelően beszámolunk az uniós szakpolitikai célkitűzések terén várható és elért eredményekről. E szakasz a várható eredmények tekintetében nem minden 2015-ben aláírt szerződésre terjed ki, hanem az összes olyan projektre, amely esetében 2015-ben írták alá az első finanszírozási szerződést (a továbbiakban: új projektek). Ez a megközelítés elkerüli az olyan projektek eredményeinek kétszeres számbavételét, amelyek esetében több finanszírozási szerződést

írtak alá az egymást követő évek során. Tehát az e szakaszban említett hitelezési volumen csupán az új projektek esetében jóváhagyott teljes volument foglalja magába. Továbbá az alkalmazott módszertan miatt előfordulhat, hogy a hitelezési volumenek és a projektek száma nem minden esetben feleltethető meg szorosan egymásnak.

A helyi magánszektor és különösen a kkv-k támogatása

A helyi magánszektor fejlesztéséhez nyújtott EBB-támogatás célja olyan feltételek megteremtése, amelyek lehetővé teszik a fejlődő és a feltörekvő piacok lakossága számára üzleti tevékenységük fejlesztését és bővítését, ezáltal pedig munkahelyek teremtését, az áruk és szolgáltatások iránti igények kielégítését, a szegénység és az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának leküzdését, valamint az életszínvonal emelését. Fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődés végső soron nem valósulhat meg a magánszektor fejlesztése nélkül. Ez a támogatás az alábbi különféle formákat ölti: hitelkeretek kiterjesztése helyi pénzügyi közvetítőkre (főleg bankokra) kis- és középvállalkozásoknak való továbbhitelezéshez; részvétel a nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalkozásokat támogató magántőke- és kockázattőke-alapokban; tőkefinanszírozás biztosítása mikrofinanszírozási szolgáltatók számára; valamint közvetlen hitelezés nagyobb vállalkozásoknak.

Huszonhat, 2015-ben aláírt új projekt segíti elő a helyi magánszektor fejlesztését. Az e projektekre jóváhagyott teljes EBB-finanszírozás 2,9 milliárd EUR. 20 projekt kkv-kat támogató hitelkeret; 1 projekt a mikrofinanszírozási tevékenységet támogató mikrofinanszírozási befektetési eszköz; és 5 projekt nagyvállalatok K+F tevékenységeit és befektetési projektjeit támogatja.

A társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztése

A fejlesztési folyamat egyik pillére a társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztése – ebbe minden beletartozik az utaktól és az energiarendszerektől az egészségügyi létesítményekig és a széles sávú internetszolgáltatásokig. Ez egy olyan pillér továbbá, ahol a közfinanszírozás gyakran létfontosságú, az infrastrukturális létesítmények gyakran közjavak, amelyek jelentős pozitív haszonnal járnak a gazdaság, a környezet és az emberi jóllét számára. Az EBB az ágazatok széles körében támogatja az infrastrukturális projekteket.

2015-ben 29 új projekt járul hozzá a társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztéséhez a külső hitelezési megbízatás alá tartozó régiókban. Az e projektekre jóváhagyott teljes EBB-finanszírozás 3,9 milliárd EUR.

Az energiaágazatban az EBB 11 új projektre írt alá szerződéseket 2015-ben, ezekből 5 a villamosenergia-átviteli és -elosztási hálózatok bővítésére és korszerűsítésére összpontosító projekt. E projektek további 273 300 háztartást kapcsolnak az energiahálózathoz. A villamosenergia-átviteli projektek emellett oly módon elégítik ki a belső keresletet, hogy a megújuló energiaforrásokból, például szél- és vízenergia-erőművekből származó villamosenergia-termelés integrálása céljából bővítik a meglévő hálózatok kapacitását. 2015-ben 5 projekt fókuszál az energiatermelésre, ezek közül három a megújuló energiaforrások fejlesztésére. Ezek együttesen elegendő villamos energiát termelnek 2,45 millió ember ellátásához az érintett országokban. Egy esetben az EBB átvállalja a Világbank által kezdeményezett ukrain vízerőmű-, átviteli rendszer- és energiahatékonysági projektek kockázatát. Ez a lépés felszabadítja a Világbank hitelezési kapacitását, amely a súlyos energiaválság

bekövetkezésének elkerülése érdekében elősegítheti Ukrajna rövid távú energiaimportjának finanszírozását.

Az EBB a közlekedési ágazatban 6 új projektet írt alá, többek között a helyközi vasúti összeköttetések és az új városi közlekedési rendszerek fejlesztése, valamint a közúti közlekedésnek az útfelület korszerűsítése révén történő javítása terén.

A vízügyi és higiéniai ágazatban 4 projektet írtak alá 2015-ben. Ezek együttesen mintegy 1,6 millió háztartás számára javítják vagy teszik elérhetővé a biztonságos ivóvízhez való hozzájutást. E jobb hozzájutás várhatóan rendkívül jelentős dominóelv-szerű hatást gyakorolhat azokban az országokban, ahol a rossz ivóvízellátás a betegségek fontos kiváltó oka, és komoly pénzügyi és időterhet jelent az alacsony jövedelmű háztartások számára.

A szilárdhulladék-kezelés terén meglévő egyetlen projekt jelentős hozzájárulást nyújt a hulladékártalmatlanítás környezeti hatásainak kezeléséhez.

A mezőgazdasági és erdészeti keret alapján két projektet írtak alá. Az erdészeti projekt elősegíti több mint 80 000 ha leromlott talaj újjraerdősítését és 20 000 ha erdő rekultivációját, valamint további 155 000 ha területen támogat erózióvédelmi intézkedéseket.

A finanszírozott projektekről a bizottsági szolgálati munkadokumentumban található részletesebb leírás.

Az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése és az azokhoz való alkalmazkodás

Mivel az éghajlatváltozás okai és hatásai egyaránt globális mértékűek, az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásnak az Unió határain túli kiterjesztése és bővítése alapvető részét képezi az Unió külső és fejlesztési politikájának. Az EBB központi szerepet játszik ezekben az erőfeszítésekben. 2015-ben is jelentős összegekkel támogatta az éghajlatpolitikai célkitűzéseket: összesen 2 milliárd EUR összegben írt alá ilyen célú finanszírozási szerződéseket, ami a megbízási hatálya alá tartozó régiókban aláírt összes finanszírozás több mint 30 %-a. Ez hasonló az előző évi adathoz, és jóval meghaladja a teljes EBB-hitelynyújtás 25 %-ában megállapított átfogó célszintet². Tehát a megbízási jelentős mértékben hozzájárul az éghajlatváltozásra vonatkozó célkitűzéshez; az EBB-műveletek 92 %-át kitevő, az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére irányuló, és az azokhoz való alkalmazkodást szolgáló, az EBB-műveletek 8 %-át kitevő műveletekre helyezve a fő hangsúlyt.

Az éghajlatváltozással kapcsolatos hitelezés túlnyomó többségét továbbra is a közlekedési- és energiaágazat projektjei képezik, amelyek 2015-ben együttesen az Unión kívüli új, éghajlatváltozással kapcsolatos hitelezés 68 %-át tették ki. A mezőgazdasági és erdészeti ágazat is változatlanul fontos szerepet játszik.

Az éghajlatváltozással kapcsolatos 2015-ös új projektek közé hat közlekedési ágazatbeli projekt tartozik, amelyek többek között metróvonalak építését és városi tömegközlekedési rendszerek létesítését ölelik fel.

---

² A 466/2014/EU határozat 3. cikkének (7) bekezdése előírja, hogy a 2014–2020 közötti időszakban az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését és az azokhoz való alkalmazkodást célzó projektek volumenének legalább az EBB által nyújtott összes finanszírozás 25%-át kell kitenniük.

Nyolc 2015-ös új energiaágazati projekt segíti elő az éghajlatváltozás mérséklését, valamint számos, több ágazaton átívelő projekt rendelkezik a megújulóenergia-termelést hangsúlyozó komponenssel.

A mezőgazdasági és erdészeti projektek kritikus szerepet tölthetnek be, nem csupán az éghajlatváltozás hatásainak szénmegkötéssel történő enyhítésében, hanem az élelmiszer-termelési rendszerek változó éghajlati mintázatokkal szembeni rezilienciájának növelésében is. Az erdőtelepítést célzó projekt nem csupán az éghajlatváltozás hatásainak szénmegkötéssel történő enyhítését segíti elő, hanem az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást is az erózióvédelem előtérbe helyezésével. Az éghajlatváltozással kapcsolatos hitelezés utóbbi dimenziójáról gyakran megfigyelhető, hogy hiányzik az alkalmazkodási célú hitelnyújtási szándék, és ennek az ágazatnak kicsi a vonzereje a magánszektorbeli befektetők számára. Mivel azonban a határozatban foglalt régiók különösen ki vannak téve az éghajlat jelenlegi változékonyságának és a jövőbeli éghajlatváltozásnak, az EBB nagyobb mértékben beépíti az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia szempontját a projektekbe. Ez kiterjed a technikai segítségnyújtásra és a megfelelő tervezésre, valamint az alkalmazkodásra irányuló célzott beruházások – például az árvízvédelem és védelmi intézkedések – támogatására.

Az EBB-nek az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépés általános érvényesítésére tett erőfeszítései közé tartozik a szénlábnyom felmérés, amelynek során becslést és jelentést készít projektjeinek üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról. A 2015-ös szénlábnyom felmérésben a külső hitelezési megbízatás alá tartozó régióból 23 projekt szerepelt. Ezek összesen 2,7 milliárd EUR értékű EBB aláírást, illetve allokáció-jóváhagyást képviselnek. A kapcsolódó teljes abszolút ÜHG-kibocsátás a becslések szerint 1,4 Mt CO₂-egyenérték évente (az alacsony abszolút számok a nagyszámú szénmegkötő erdészeti projektnek köszönhetőek), az azonos finanszírozásból származó megtakarított/elkerült kibocsátás pedig a becslések szerint összességében véve 1,3 Mt CO₂-egyenérték évente.

A külső hitelezési megbízatás alá tartozó régiókra vonatkozó éghajlatváltozási stratégia és az EBB közelmúltban jóváhagyott éghajlatváltozási stratégiája egyaránt hangsúlyozza az EBB-projektekhez kapcsolódó vagyoni eszközök, közösségek és ökoszisztémák rezilienciájának növelésére irányuló kockázatkezelési megközelítések előmozdítását. Az EBB szektorokon és régiókon átívelő, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok és sebezhetőségek vizsgálatára irányuló eszközt dolgoz ki a projektek sebezhető pontjainak azonosítása és kezelése céljából. Az eszköz lehetővé teszi az EBB számára, hogy prioritásokat állapítson meg és a finanszírozása keretében támogatást nyújtson az alkalmazkodási fellépéseknek. Az EBB az Európai Parlamenttel szemben kötelezettséget vállalt arra, hogy a projektek sebezhető pontjainak kezelése érdekében az értékelést megelőző szakaszban rendszeresen ellenőrzi a külső hitelezési megbízatás alá tartozó (és az AKCS-országokban megvalósuló) összes új művelet éghajlattal kapcsolatos kockázatait. A rendszer még a fejlesztés utolsó szakaszában van, azonban a tervek szerint 2017-re elkészül a teljesen integrált rendszer. 2015-ben a külső hitelezési megbízatás alá tartozó összes projektet átvizsgálták. A projektek zöme közepes vagy magas kockázati besorolást kapott.

Regionális integráció

2015-ben az EBB összesen 16 olyan finanszírozási szerződést írt alá 2,3 milliárd EUR értékben, amelyek a regionális integráció célját szolgálják (2014-ben ez az összeg 1,6 milliárd

EUR volt). A csatlakozás előtt álló régióban kilenc (együttesen 1 255 millió EUR-s) hitelkeret támogatja a regionális integrációt a nemzetközi együttműködés előmozdítása és az Unióhoz történő gazdasági felzárkózás támogatása révén. A közlekedési ágazatban aláírt három projekt az országok közötti mobilitás megkönnyítését célozza (524 millió EUR). A regionális integráció keretében 2015-ben aláírt másik 4 projekt a mezőgazdasági, vízügyi, energiaipari és szilárd hulladék ágazatból származik.

3.2. A HATÁROZAT HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ RÉGIÓKBAN NYÚJTOTT EBB-FINANSZÍROZÁS VOLUMENÉNEK ÁTTEKINTÉSE³

Az 1. táblázat áttekintést nyújt a határozatok hatálya alá tartozó régiókban 2015-ben biztosított EBB-finanszírozás volumenéről.

1. táblázat: Az EBB 2015-ben aláírt finanszírozási műveletei

Érintett országok (millió EUR)	Uniós garancia alá tartozó műveletek			Saját kockázatú EBB-műveletek	Összesen
	Összkezeség	Politikai kockázati garancia	Összesen		
Csatlakozás előtt álló országok	957	0	957	1565	2522
Földközi-tengeri országok	1211	65	1276	141	1417
Keleti szomszédság országai és Oroszország	1426	55	1481	0	1481
Ázsia és Latin-Amerika	821	150	971	150	1121
Dél-Afrika	50	100	150	0	150
Összesen	4465	370	4835	1856	6691

Megjegyzések: A földközi-tengeri országok tekintetében a fenti saját EBB-forrásokon felül további 2 millió EUR értékben írtak

alá egy mikrofinanszírozási alapra vonatkozó műveletet harmadik felek forrásaira.

Az uniós garancia alá tartozó tevékenység aránya 2015-ben az összes műveleten belül 16 %-kal 4,8 milliárd EUR-ra nőtt (2014-ben 4,2 milliárd EUR volt), azaz a határozat hatálya alá tartozó régiókban elérte a teljes 2015-ös finanszírozási volumen 72 %-át. A saját kockázatú EBB-tevékenység aránya 28 %-kal, (1,9 milliárd EUR-ra) csökkent. 2015 folyamán az EBB saját kockázatára finanszírozott műveletek mintegy 92 %-a a csatlakozás előtt álló országokhoz és az ázsiai és latin-amerikai országokhoz köthető, a maradék 8 % pedig a földközi-tengeri régióhoz. A keleti szomszédságban és Dél-Afrikában minden aláírt finanszírozási művelet az uniós garancia alá tartozott.

2015-ben az uniós garancia alá tartozó hitelek 92 %-ára (4,5 milliárd EUR) vonatkozott az állami és alsóbb államszervezeti szintű hitelek esetében alkalmazható átfogó garancia, míg 8 %-uk (0,4 milliárd EUR) a magánszféra számára biztosított hitelek esetében nyújtható politikai kockázati garanciában részesült.

³ 466/2014/EU határozat

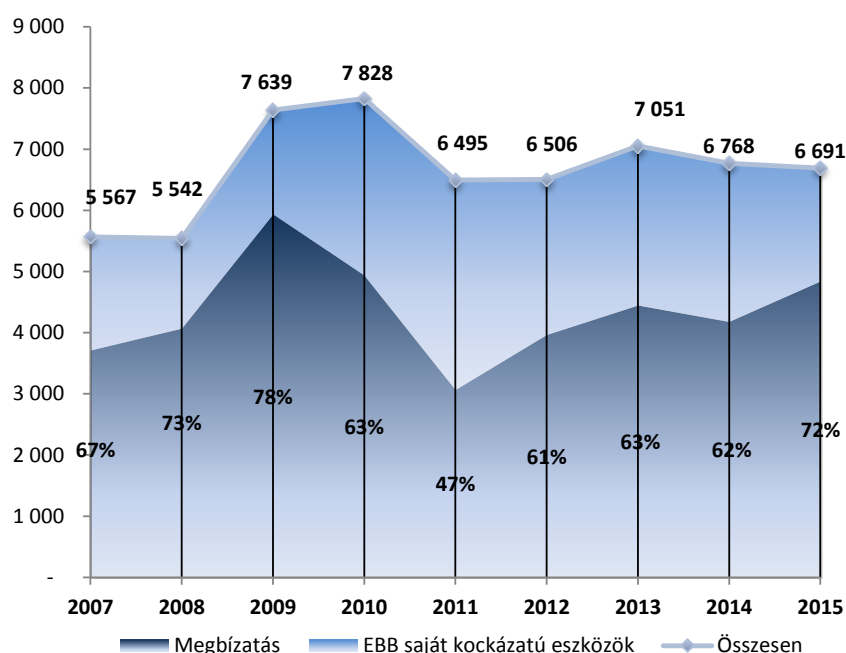
2. táblázat: Aláírt, kumulált nettó finanszírozási műveletek a jelenlegi, 2014–2020-ra vonatkozó uniós megbíztatás összeghatárához képest

millió EUR-ban	Felső összeghatár	Aláírt nettó összeg (millió EUR)	Aláírt nettó összeg a felső összeghatár %-ában
Csatlakozás előtt álló országok	8,739	1157	13 %
Földközi-tengeri régió	9,606	1656	17 %
Keleti szomszédság országai, Oroszország	4,831	2571	53 %
Ázsia és Latin-Amerika	3,407	1386	41 %
Dél-Afrika	416	150	36 %
A megbíztatás hatálya alá tartozó régiók összesen	27,000	6920	26 %

Amint a 2. táblázatban bemutatjuk a 2014 és 2020 közötti külső hitelezési megbíztatás alapján végzett 1,5 évi finanszírozási tevékenységet követően (a végrehajtási idő 21 %-a telt el) a külső hitelezési megbíztatás alapján aláírt kumulatív finanszírozás elérte a 6,9 milliárd EUR-t, ami 26 %-os felhasználási aránynak felel meg (emelkedés a 2014. végi 8 %-ról). A keleti szomszédság országainak és Oroszország régió felhasználási aránya meghaladja az 50 %-ot, majd Ázsia és Latin-Amerika, valamint Dél-Afrika következik 41 %-os, illetve 36 %-os aránnyal.

A szíriai kormány 2015-ben sem teljesítette hiteltörlesztési és kamatfizetési kötelezettségeit. 2015 végén a garanciaalapról az EBB kérésére teljesített kifizetések kumulált összege elérte a 202,89 millió EUR-t, amelyből 60,16 millió EUR-t 2015-ben fizettek ki.

2. ábra: Az EBB saját forrásaiból biztosított hitelezési volumenének éves alakulása

A 2. ábra a hitelezés megbíztatás alatti alakulását és a saját kockázatu eszközök 2007 és 2015 közötti változását mutatja be. Az időszak egésze folyamán az e régiókba irányuló EBB-finanszírozás átlagosan 65 %-át nyújtották uniós garancia alá tartozó megbíztatás alapján, az évenkénti ingadozás pedig 47 % és 78 % között alakult.

A projektek számát illetően 2015-ben 38 projekt uniós garancia alá tartozó finanszírozását írták alá (2013-ban 42-t), és 16 projekt esetében írták alá az EBB saját kockázatú finanszírozását (szemben a 2014-ben aláírt 23 projekttel).

3. táblázat: Aláírt műveletek száma régiók szerint 2015-ben (összes forrás)

Régiók	Harmadik felek forrásai	Uniós garancia alá tartozó műveletek	EBB saját kockázat	Összesen
Csatlakozás előtt álló országok	0	7	14	21
Földközi-tengeri régió ⁴	1	10	1	12
Keleti szomszédság országai, Oroszország	0	9	0	9
Ázsia és Latin-Amerika	0	11	1	12
Dél-Afrika	0	1	0	1
Összesen	1	38	16	55

Ahogy a 4. táblázatból is kitűnik, 2015-ben az EBB Unión kívüli finanszírozási műveleteinek fő kedvezményezettjei változatlanul a csatlakozás előtt álló országok voltak, az aláírt finanszírozási megállapodások értéke 2,5 milliárd EUR-t tett ki, ami az érintett régió összes finanszírozási műveleteinek 38 %-át jelenti. E régió tekintetében a fő célkitűzés az innováció és a növekedés megfelelő pénzügyi támogatása volt, különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra és a magánszektor számára biztosított hitelezésre. A megbízatás keretében további kiemelt prioritást jelentett az európai infrastrukturális hálózatokba való jobb integrálódást elősegítő projektek finanszírozása.

A mediterrán országokban az aláírt összeg elérte az 1,4 milliárd EUR-t. Az összeg nagyobb részét a társadalmi és gazdasági infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatásra fókuszáló projektek, kiváltképpen az energiaprojektek (53 %) és a közlekedés (25 %) tették ki. A kkv-knak való továbbhitelezés céljából bankoknak biztosított hitelkeretek alapján összesen 12 %-ot allokáltak.

A keleti szomszédságban aláírt összes finanszírozás 1,5 milliárd EUR-t tett ki, ami 2014 óta a megbízatás alá tartozó összes régióban a legnagyobb mértékű (+ 26 %-os) növekedést jelenti, még az Oroszországgal szembeni uniós szankciók mellett is. Nevezetesen az Ukrajna cselekvési tervvel összefüggésben 1,3 milliárd EUR értékű finanszírozás került aláírásra, ideértve az átfogó uniós garancia mellett, első alkalommal aláírt garanciaügyleteket (mintegy 0,5 milliárd EUR, ami a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank ukrajnai beruházási projektjeit fedezi).

Ázsiában, Közép-Ázsiában és Latin-Amerikában 2014-hez képest 18 %-kal csökkent az aláírt teljes finanszírozás, ami összesen 1,1 milliárd EUR-t tesz ki. Az aláírt finanszírozási összeg 55 %-át teszi ki Latin Amerika, ahol különös hangsúlyt kap a braziliai és nicaraguai infrastruktúra és magánszektor finanszírozása.

Dél-Afrikában három, 150 millió EUR összértékű hitelt írtak alá a kkv-knak való továbbhitelezés céljából bankoknak biztosított magánhitelezői hitelkeretek finanszírozása gyanánt.

⁴ Egy műveletet, amelyet az EBB saját kockázatára finanszírozott és külső hitelezési megbízatás keretében is részesült finanszírozásban – az EBB saját kockázatára finanszírozott műveleteként tüntettünk fel.

4. táblázat: Az EBB 2014-ben aláírt, a határozatok hatálya alá tartozó finanszírozási műveleteinek ágazati megoszlása régióként (összes forrás)

millió EUR	Csatlakozás előtt álló országok	Földközi-tengeri országok	Keleti szomszédság országai, Oroszország	Ázsia és Latin-Amerika	Dél-Afrika	Összesen
Hitelkeretek	1 430	175	505	250	150	2 510
Energiaügy	40	758	477	545	-	1 819
Közlekedés	562	350	151	233	-	1 296
Vízügy, szennyvízkezelés	23	125	260	93	-	500
Ipar	200	2	-	-	-	202
Szolgáltatások	135	10	-	-	-	145
Mezőgazdaság, halászat és erdőgazdálkodás	120	-	-	-	-	120
Szilárd hulladék	13	-	48	-	-	61
Városfejlesztés	-	-	40	-	-	40
Mindösszesen	2 522	1 419	1 481	1 121	150	6 693

3.3. AZ EBB-MŰVELETEK HATÁSA ÉS HOZZÁADOTT ÉRTÉKE

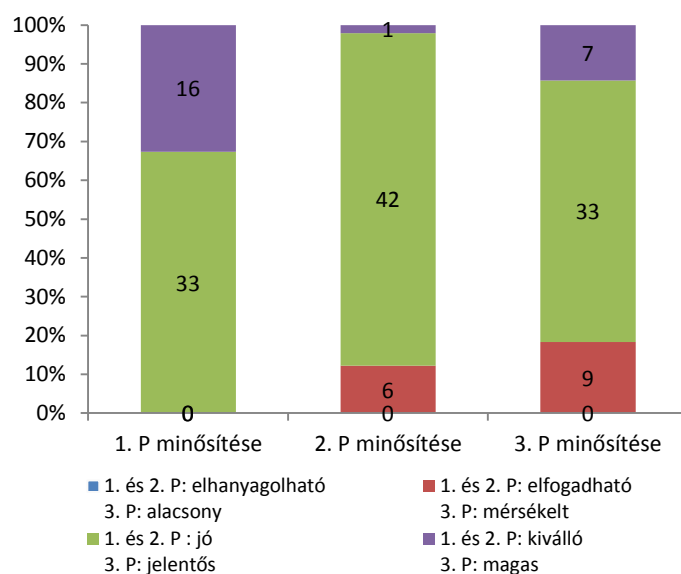
Az ReM lehetővé teszi az EBB által végrehajtott finanszírozási műveletek értékelését a műveletek teljes életciklusa során. A keret segít az uniós prioritásokkal összhangban lévő, azon stabil projektek konkrét eredmények alapján történő kiválasztásában, amelyek esetében az EBB részvétele hozzáadott értéket hoz létre. Az értékelés során azonosítják a művelet várt gazdasági, társadalmi és környezeti kimeneteleit megragadó eredménymutatók alap- és célértékeit. A projekt életciklusa alatt végig figyelemmel kísérik az így meghatározott eredménymutatók alakulását, és azokról közvetlen műveletek esetében a projekt lezárásakor és azt követően 3 évvel, magántőkealapok esetében a befektetési időszak végén és az alap futamidejének végén, közvetítőkön keresztül történő finanszírozás esetében pedig az allokációs időszak végén számolnak be.

A projekteket három „pillér” szerint minősítik:

- i. Az 1. pillér a projekt uniós és nemzeti prioritásokhoz való várt hozzájárulását és az EBB-megbízatus célkitűzései szerinti jogosultságát értékeli.
- ii. A 2. pillér a művelet minőségét és megfelelőségét értékeli a várt eredmények alapján.
- iii. A 3. pillér az EBB által nyújtott, várható pénzügyi és nem pénzügyi addicionalitást méri.

Az ReM szerinti projektzárás-értékelések eredményeit, és a befejezéséhez közelítő első infrastrukturális projekt esettanulmányát a bizottsági szolgálati munkadokumentum foglalja össze. E szakaszban a megbíztatás hatálya alá tartozó régiók tekintetében az EBB 2015-ben aláírt finanszírozási műveleteit tárgyaljuk, és bemutatjuk a várt eredményeket. A projektek és a várt eredmények kétszeres számításba vételét elkerülendő a jelentésben csak az „új projektek” várt eredményeire és adicionalitására hivatkozunk – arról a 49 új projektről van szó, amelyek első finanszírozási szerződését 2015-ben írta alá az EBB.

3. ábra: A 2015-ben aláírt új projektek ReM szerinti minősítése pillérek szerint

A célkitűzésekhez való hozzájárulás mértéke tekintetében (ReM 1. pillér) a 2015-ben aláírt új projektek 33 %-a „kiváló” minősítést kapott, azaz jelentős mértékben járul hozzá mind az országok saját fejlesztési célkitűzéseikhez, mind az érintett ország és/vagy régió tekintetében meghatározott uniós prioritásokhoz. A műveletek 67 %-a az 1. pillérben „jó” minősítést kapott. A várhatóan „jó” hozzájárulást biztosító projektek összhangban vannak a megbíztatás célkitűzéseivel, és jelentős mértékben képesek hozzájárulni az Unió által meghatározott célkitűzések vagy az ország saját fejlesztési célkitűzései közül az egyikhez, és mérsékeltan a másikhoz.

A közvetlenül finanszírozott projektek (ReM 2. pillér) minősítésének alapja a projekt megfelelősége, pénzügyi és gazdasági fenntarthatósága, illetve környezeti és szociális fenntarthatósága. A közvetített műveletek esetében a minősítés a kockázati szempontokkal súlyozott, várt eredményeken alapul. A kockázati szempontok a közvetítő megfelelőségére és a működési környezet minőségére vonatkoznak.

A 2. pillér vonatkozásában várhatóan csupán egy új aláírt művelet kap „kiváló” minősítést, amelynek a gazdasági megtérülési rátája várhatóan meghaladja a 15 %-ot. Várhatóan a műveletek több mint 85 %-a „jó” minősítést kap. Ezek az átlagosan 10–15 % közötti gazdasági megtérülési rátával rendelkező közvetlen műveletek az infrastrukturális projektek esetében, valamint azok a közvetített műveletek, amelyek magas kockázat mellett – kisebb eredményességi valószínűséggel – járulnak hozzá a finanszírozáshoz való hozzáféréshez és a pénzügyi ágazat fejlesztéséhez. Hat projekt „elfogadható” minősítést kapott, elsősorban a

tervezett eredmények elérésének valószínűségére kedvezőtlenül ható, fölöttébb kockázatos környezet miatt.

Az adicionalitást (ReM 3. pillér) a beruházási projekthez nyújtott EBB-hozzájárulás és a standard piaci finanszírozás alábbi három dimenzióban megragadott különbsége méri: a pénzügyi erőforrások megfelelése a projekt szükségleteinek; az EBB technikai hozzájárulása; valamint a feltételek javítására és a más forrásokból biztosított hozzájárulások elősegítésére gyakorolt hatás.

2015-ben a 49 új projekt nagy többsége esetében az EBB-támogatás adicionalitása „jelentős” (33) vagy „magas” (7) minősítést kapott. 9 részesült „mérsékelt” minősítésben. Az adicionalitás mértéke általában magasabb a kevésbé fejlett régiókban megvalósuló bonyolult projektek esetében, ahol a legnagyobb szükség van projektgazdákra, és kevésbé hangsúlyos, ha az EBB rendkívül tapasztalt projektgazdával és közvetítővel állapodik meg. Ez az oka, hogy a legtöbb „magas” adicionalitású minősítést kapott projekt a keleti szomszédság országaiban és a mediterrán térségekben található, míg a csatlakozás előtt álló régió 5 projektjének adicionalitása csupán „mérsékelt” minősítésben részesült.

Az EBB-hozzájárulásnak az az egyik alapvető eleme, hogy a bank képes hosszú távú finanszírozást biztosítani, amely máskülönben nem állna rendelkezésre. Csaknem valamennyi új, 2015-ös művelet olyan futamidőt biztosít a projektgazdáknak, illetve a pénzügyi közvetítőknél, amely meghaladja a helyi piacokon jellemző futamidőt. Az EBB-finanszírozás feltételei a legtöbb esetben közelítenek a finanszírozandó eszközök gazdasági életciklusához. A 2015-ös új projektek esetében biztosított – átlagosan mintegy 15 éves – futamidő becslések szerint átlagban kb. két és félszer hosszabb a helyi piacon jellemző futamidőnél.

A kiválasztott műveletek esetében az EBB különböző mechanizmusokat alkalmazhat a devizaárfolyam-kockázat fedezésére. Ez vonzóbbá teheti a finanszírozást a hitelfelvevők számára, ideértve a közvetített műveletek végső kedvezményezettjeit, akiknek a tevékenysége a belföldi piacokra összpontosul. A külső hitelezési megbízatás alá tartozó régiókon belül három hitelkeret részesült hazai valutában történő finanszírozásban.

Az EBB azon dolgozik, hogy saját hitelei mellett harmadik felektől származó támogatásokat is mozgósítson és kezeljen. Ezek az adicionalitás jelentős forrásai, különösen a mediterrán országokban és a keleti szomszédságban. 2015-ben tizenkét új projekt részesült támogatásban.

Az EBB szerepe a feltételek javítása, a források mozgósítása és a technikai hozzájárulás tekintetében is elsődlegesnek bizonyult.

4. AZ EBB EGYÜTTMŰKÖDÉSE MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

4.1. EGYÜTTMŰKÖDÉS A BIZOTTSÁGGAL

A megbízatás előírja a Bizottság, az EBB és az EKSZ számára, hogy – mindenekelőtt a szakpolitikákról, stratégiákról és a tervezett projektekről folytatott rendszeres és szisztematikus párbeszéd és korai egyeztetések révén – hozzájáruljon a megfelelőbb összhangba az EBB külső tevékenységeit az Unió külső politikai célkitűzéseivel az EBB által biztosított finanszírozás és az uniós költségvetési források közötti szinergiák maximalizálása érdekében. 2015-ben továbbra is alkalmazták a felek a megbízatás hatálya alá tartozó régiókban folytatott együttműködésről és koordinációról szóló, a Bizottság, az EKSZ és az EBB közötti, 2013-ban

felülvizsgált egyetértési megállapodást, például a tervezett projektekre és a kapcsolattartó pontokra vonatkozó információcsere útján.

A támogatáskombinációs mechanizmusok révén szoros társfinanszírozási kapcsolatok jöttek létre más nemzetközi pénzügyi szervezetekkel, valamint az adott országokban előmozdították az uniós szakpolitikákkal és prioritásokkal való összehangolást annak érdekében, hogy maximálisra növeljék az uniós támogatásokból nyújtott finanszírozás szándékolt hatását. Ezenfelül a szóban forgó eszközök irányítási struktúrája lehetővé teszi és megkívánja a Bizottsággal az EKSZ-el és az egyéb nemzetközi pénzügyi szervezetekkel folytatott szoros koordinációt és együttműködést, mielőtt előterjesztenének egy projektet a támogatásból származó forrásoknak az EBB-hitelezéssel való ötvözése céljából. Az EBB 2015-ben is aktív részese volt a regionális támogatáskombinációs mechanizmusoknak. 197 millió EUR értékű, az uniós költségvetésből finanszírozott hozzájárulást (vissza nem térítendő támogatások, technikai segítségnyújtás, kockázati tőke) hagytak jóvá, illetve írtak alá, amely kiegészíti a külső hitelezési megbízatás alá tartozó régiókban nyújtott EBB-finanszírozást (az uniós költségvetési forrásból származó 108 millió EUR kiegészíti a Szomszédsági Beruházási Keretben nyújtott EBB-hiteleket, a Nyugat-Balkáni Beruházási Keretben biztosított 62 millió EUR-t, a Latin-amerikai Beruházási Keretben nyújtott 10 millió EUR-t, valamint a Közép-ázsiai Beruházási Keretben biztosított 2 millió EUR-t). Az EBB szorosan együttműködött a Bizottsággal a Külső Együttműködési Támogatásötvözés Európai Uniós Platformja (EUBEC) technikai szakértői csoportjában. A 2015-ben aláírt és jóváhagyott, az EBB által kezelt és az uniós költségvetésből finanszírozott műveletek (technikai segítségnyújtás, vissza nem térítendő támogatás, tőkejuttatás) részletes listája megtalálható a bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

A Bizottság 2016 januárjában az adókikerülés elleni új kezdeményezéscsomagot fogadott el, amely egy sor kezdeményezést tartalmaz a társasági adózással kapcsolatos visszaélések elleni szilárdabb és összehangoltabb uniós megközelítés érdekében – az egységes piacon belül és annak határain túl. A csomag bővebben tárgyalja a jó adóügyi kormányzás kritériumait, beleértve az agresszív adótervezés elleni küzdelemre vonatkozó intézkedéseket. A csomag tükrözi a Tanácsban folytatott megbeszéléseket, az Európai Parlamenttől származó ajánlásokat, valamint az OECD adóalap-erózióra és nyereségátcsoportosításra vonatkozó projektjének eredményeit. Ezzel függ össze, hogy az EBB Csoport adózási átláthatósággal és hatékony adózással kapcsolatos bevált gyakorlatok népszerűsítése terén megszerzett rendkívül nagy tapasztalatának és vezető szerepének megfelelően a Bizottság aktív párbeszédet folytat az EBB-vel arról, hogy miként alakulhat a bank a szabályoknak meg nem felelő joghatóságra vonatkozó politikája annak érdekében, hogy tükrözze az adókikerüléssel szembeni új intézkedésekben szereplő politikát.

Az Unió és a partnerországok prioritásainak elősegítése érdekében az EBB, a Bizottság és az EKSZ között kialakított intézményközi együttműködés részletes szempontjai megtalálhatók a bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

4.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EURÓPAI OMBUDSMANNAL

Az EBB és az európai ombudsman között 2008-ban aláírt egyetértési megállapodás lefekteti az EBB kétlépcsős – belső (EBB-panasz eljárás) és külső (az ombudsman) – panasz eljárásának alapjait. Az eljárást 2010-ben széles körű nyilvános konzultációt követően fogadta el az EBB Igazgatótanácsa. A megállapodás biztosítja a panasz eljárást illetően a közös célmeghatározást,

továbbá a belső és külső panaszeljárás egységes alkalmazását, külön figyelemmel a következőkre:

- Hatékony belső panaszmechanizmus megléte a külső felek által az EBB bármely ügyosztályán keresztül az EBB-hez eljuttatott panaszok kivizsgálására;
- Az Unió kívüli műveletekkel kapcsolatos panaszok kapcsán, ideértve a külső megbízatások hatálya alá tartozó műveletekkel kapcsolatos panaszokat is, az ombudsman következetesen alkalmazza saját kezdeményezési jogkörét, amennyiben a panaszos nem az Unió polgára, vagy nem az Unióban rezidens;
- Az ombudsman felülvizsgálói jogkörének hatálya, az EBB belső panaszeljárásának mint szükséges előzetes megközelítésnek az elismerésével.

2015 folyamán az ombudsmanhoz nem érkezett panasz az EBB tevékenységeivel és a külső hitelezési régióval kapcsolatban. Mindazonáltal azt követően, hogy az ombudsman 2014-ben kritikus észrevételeket fogalmazott meg a bank számára a bosznia-hercegovinai V/C Folyosó projekt közbeszerzési eljárásának kezelése tekintetében, a bank 2015-ben elvégezte közbeszerzési műveletei nyomon követésének ellenőrzését.

4.3. EGYÜTTMŰKÖDÉS A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI SZERVEZETEKSEL

Az EBB tevékenységének szerves része a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel folytatott együttműködés, ami az intézményi kérdésekről folytatott párbeszéd, a horizontális és tematikus problémákon, valamint a kölcsönös konzultáción át az operatív társfinanszírozás és munkamegosztás megerősített formáig terjed. A nemzetközi pénzügyi szervezetek közötti párbeszéd nagyrészt specializálódott munkacsoportokon belül folyik, amelyek rendszeres megbeszéléseiken megosztják a bevált módszereket, és konkrét kérdéseket vitatnak meg.

2015-ben az EBB továbbra is együttműködött más multilaterális fejlesztési bankokkal a 2015. évet követő fejlesztési menetrend kialakításán, és különösen a fejlesztésfinanszírozás szerepére vonatkozó közös megközelítés kidolgozásán. A legfontosabb nemzetközi eredmények a következők voltak: harmadik nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencia (Addisz-Abeba), az ENSZ csúcstalálkozója (New York), az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye (Párizs) (COP 21). Ebben a keretben az EBB fokozta együttműködését más multilaterális fejlesztési bankokkal, és különösen a multilaterális fejlesztési bankokkal és az IMF-el közösen elkészített több fontos jelentést. Elsősorban „A milliárdoktól az ezermilliárdokig: a multilaterális fejlesztési banki hozzájárulás a fejlesztésfinanszírozáshoz” című közös jelentést, amelyet a 2015. júliusi addisz-abebai konferencia előtt adtak ki, és komoly hatást gyakorolt abban a tekintetben, hogy felhívta a figyelmet a multilaterális fejlesztési bankok együttes és egyéni eredményeire, valamint arra, hogy a finanszírozás jelentős bővítésére van szükség.

2015-ben az EBB felelősége volt az elnöki tisztség ellátása a G7-ek deauville-i partnersége multilaterális fejlesztési bankokkal foglalkozó munkacsoportjában, amelynek az EBB elnöke jelentést tett a Világbank-IMF éves ülésein tartott G7 miniszteri találkozón.

2015-ben az EBB folytatta együttműködését a G20-csoporttal annak révén, hogy rendszeresen részt vett a G20-ak infrastrukturális beruházási munkacsoportjában (IIWG) és hozzájárult annak munkájához. Az EBB az ENSZ-rendszerével is megerősítette kapcsolatait azáltal, hogy új egyetértési megállapodásokat írt alá két szervezettel az IFAD-al és az UNIDO-val. Az EBB

továbbra is hozzájárult az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) korszerűsítésére irányuló tevékenységéhez.

Az EBB emellett 2015 folyamán együttműködést folytatott a multilaterális fejlesztési bankokkal és egyéb nemzetközi pénzügyi szervezetekkel és érintett csoportokkal annak érdekében, hogy összehangolja az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos nyomon követési és hatásvizsgálati normákat.

A megbízatás hatálya alá tartozó, 2015-ben aláírt műveletek mintegy 41 %-át társfinanszírozták más nemzetközi pénzügyi szervezetek, és a műveletek 31 %-ához kapcsolódott az uniós költségvetésből folyósított, vissza nem térítendő támogatás. A 2015-ben más nemzetközi pénzügyi szervezetekkel együtt társfinanszírozott EBB-műveletek részletes listája megtalálható a bizottsági szolgálati munkadokumentumban.